

INFORMACE

Alžběta Vazačová

Notifikace technických předpisů v Evropě v číslech

Úvod

Členství v EU a Evropském hospodářském prostoru (EHP) s sebou nese povinnost zachovávat volný vnitřní trh bez překážek obchodu, čímž jsou do-
držovány čtyři svobody, tj. volný pohyb zboží, služeb, osob a kapitálu. To je
zajišťováno vzájemným poskytováním informací o připravovaných technických
předpisech a pravidlech pro služby informační povinnosti, tzv. notifikací. Proces
notifikace technických předpisů byl zaveden v roce 1983 prostřednictvím právní
úpravy EU, směrnicí Rady 83/189/EHS¹⁾, která byla transponována do národ-
ních předpisů do 31. března 1984. Poprvé byl změněn směrnicí 98/34/ES
ze dne 22. června 1998 a poté pozměněn směrnicí 98/48/ES ze dne 20. července
1998, především s cílem rozšířit jeho platnost na služby informační společnosti.
V roce 2015 byl tento proces změněn naposledy (podruhé) přijetím směrnice
Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 o postupu při poskytování in-
formací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační spo-
lečnosti²⁾, která nahradila směrnicí č. 98/34/ES o postupu při poskytování infor-
mací v oblasti norem a technických předpisů a pravidel pro služby informační
společnosti.³⁾

Povinnost notifikovat se týká všech 28 členských států EU (člen EU od r. 1952:
Belgie, Nizozemsko, Lucembursko, Francie, Itálie, Německo; 1973: Dánsko,

¹⁾ Směrnice Rady 83/189/EHS z 28. března 1983 o postupu poskytování informací v oblasti
technických norem a předpisů (Úř. věst. L 109, 26. 4. 1983, s. 8).

²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu
při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační
společnosti (kodifikované znění). Úř. věst. L 241, 17. 9. 2015, s. 1.

³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při
poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby in-
formační společnosti (Úř. věst. L 204, 21. 7. 1998, s. 37). Původní název směrnice zněl
„směrnice Evropského Parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při
poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů“. Byla pozměněna směrnicí
Evropského parlamentu a Rady 98/48/ES ze dne 20. července 1998, kterou se mění směrnice
98/34/ES o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů
(Úř. věst. L 217, 5. 8. 1998, s. 18).

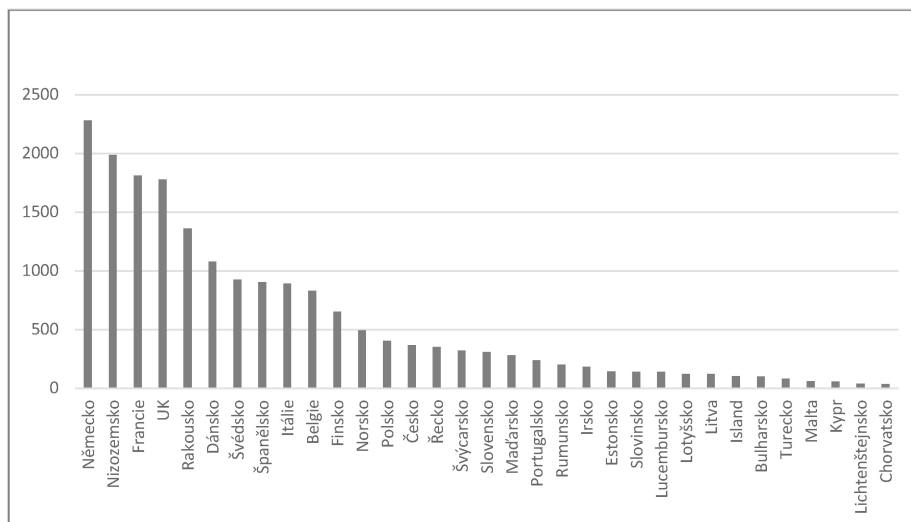
Irsko, Spojené království; 1981 Řecko; 1986: Portugalsko, Španělsko; 1995: Finsko, Švédsko, Rakousko; 2004: Česko, Slovensko, Polsko, Maďarsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Slovinsko, Malta, Kypr; 2007: Rumunsko, Bulharsko; 2013 Chorvatsko), dále členů Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) Norska (od r. 1991), Islandu (od r. 1992) a Lichtenštejnska (od r. 2002), pak také Turecka, které má podepsané bilaterální dohody s EU od r. 2004 a Švýcarska, které není členem EHP, avšak také využívá bilaterálních dohod s EU od r. 1991.

Při srovnání počtu notifikací jednotlivých států jsou patrné velké rozdíly, z kterých lze vyvozovat různé souvislosti. Příspěvek pojednává o kvantitativních výsledcích aplikované směrnice (EU) 2015/1535 a jejích předchůdkyň v jednotlivých státech EHP a Švýcarsku od počátku vzniku povinnosti po současnost. Byla v něm použita data aktuální k 30. 5. 2017.

Evropské notifikace

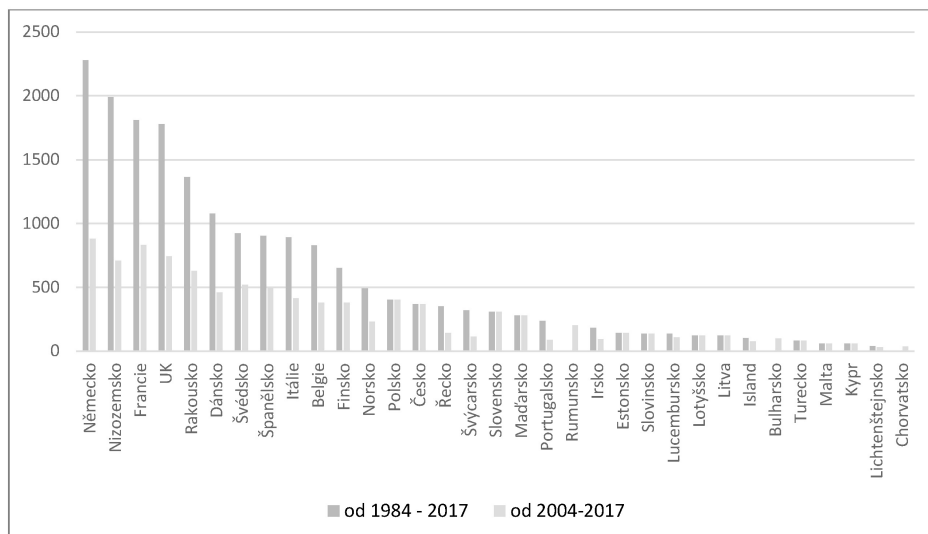
Prvním znázorněním je celkový počet notifikací všech států EHP a Švýcarska, notifikujících průběžně do roku 2017 od svého připojení k EHP (obr. 1). Druhý graf porovnává počty notifikací států od roku 1984 a států, které byly povinny notifikovat od roku 2004, kdy došlo k nejmohutnějšímu rozšíření EU a poskytuje tak možnost srovnání počtu notifikací většiny členů EHP, resp. všech členů EHP a Švýcarska kromě Bulharska, Rumunska a Chorvatska, které se připojily později.

Obr. 1: Absolutní počet notifikací států EHP a Švýcarska od roku 1984 do roku 2017

Zdroj: Data TRIS, autorka

Obr. 2: Srovnání počtu notifikací států EHP a Švýcarska od roku 1984 a 2004 do roku 2017

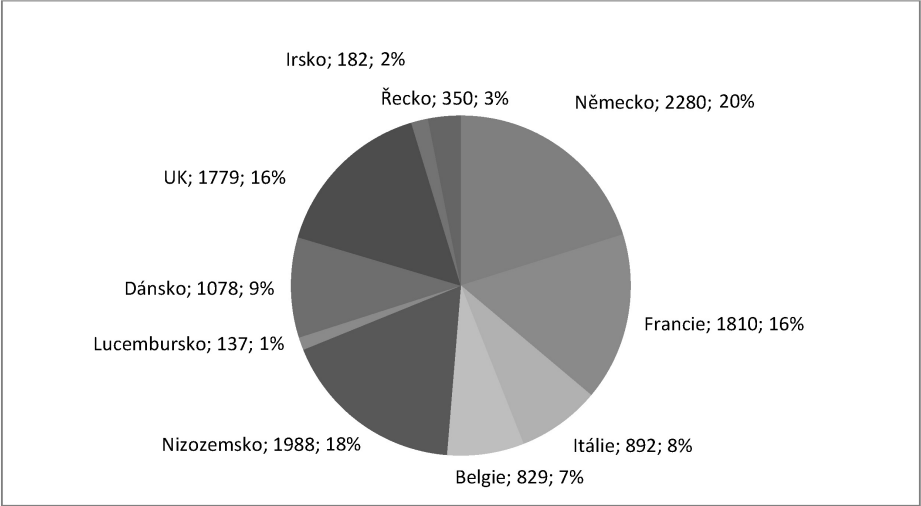

Zdroj: Data TRIS, autorka

Státy na prvních devíti místech jsou od obou sledovaných milníků totožné, jen se v několika případech mění pořadí zemí. Všechno jsou to buď zakládající členové, nebo „staré“ členské státy EU, kromě Španělska silné ekonomiky. Rozlohou malé státy jako Malta, Kypr, Lichtenštejsko včetně zakládajícího člena Lucemburska mají nejnižší počty notifikací. Země Visegrádské čtyřky leží ve vyšších průměrných hodnotách. Švédsko, Španělsko, Finsko, Irsko, Lucembursko, Island a Lichtenštejsko notifikovaly více od roku 2004 do roku 2017 než v období 1984 až 2004.

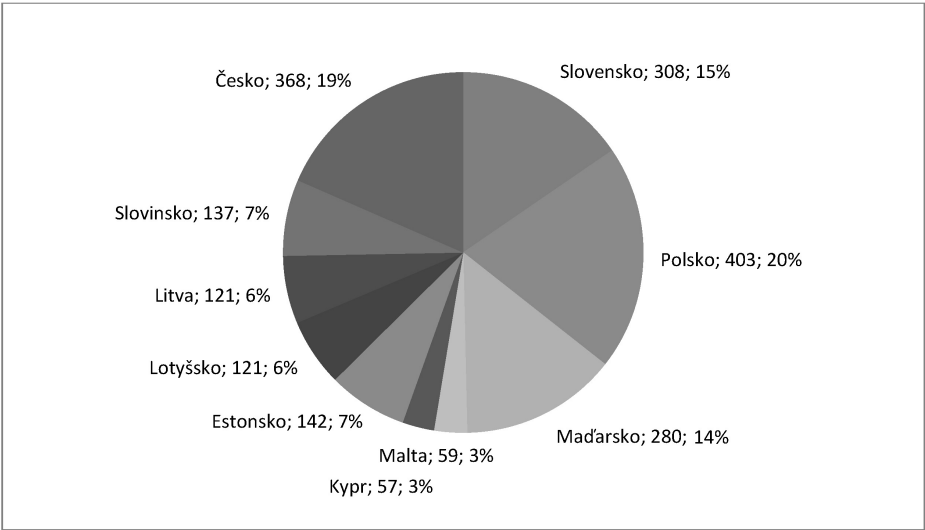
Graf č. 3 blíže vzájemně poměruje celkové počty notifikací deseti „starých“ členských států do roku 2017, které již byly členy EU v momentě počátku účinnosti notifikační směrnice 83/189/EHS v roce 1984, tedy za období 32 let notifikací technických předpisů v Evropě. Graf č. 4 naopak poměruje počty notifikací států největší vlny rozšíření EU v roce 2004. Země Visegrádské čtyřky z nich notifikují nejvíce. Pobaltské republiky mají podobný počet notifikací jako Slovinsko, malé státy notifikují nejméně. Polsko a Česko notifikovaly od roku 2004 více návrhů předpisů než Řecko, Irsko a Lucembursko od roku 1984.

Obr. 3: Počet notifikací „starých“ členských států EU od počátku účinnosti směrnice 83/189/EHS

Zdroj: Data TRIS, autorka

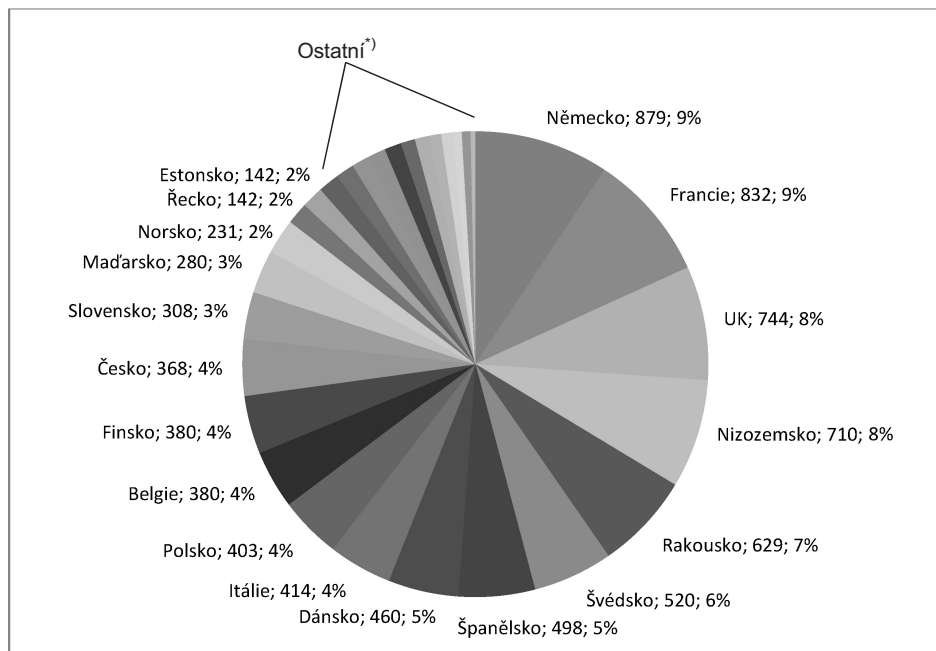
Obr. 4: Počet notifikací států, které vstoupily do EU v roce 2004

Zdroj: Data TRIS, autorka

Poslední graf znázorňuje vzájemné poměry a počty notifikací všech států EHP a Švýcarska v období 2004 až 2017 v pořadí podle počtu notifikovaných předpisů, čímž dokresluje graf č. 2 také znázorňující toto období.

Obr. 5: Srovnání počtu notifikací států EHP od roku 2004 do roku 2017

*) Slovinsko; 137, 1 %; Lotyšsko; 121, 1 %; Litva; 121, 1 %; Švýcarsko; 111, 1 %; Lucembursko; 109, 1 %; Irsko; 94, 1 %; Portugalsko; 88, 1 %; Turecko; 83, 1 %; Island; 75, 1 %; Malta; 59, 1 %; Kypr; 57, 1 %; Lichtenštejnsko; 30, 0 %.

Zdroj: Data TRIS, autorka